

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

မြိုင်သာကျေးရွာ

မြင်းကန်ကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၄
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်-----၄
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၅

၂။ မြိုင်သာကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၇
- ၂.၂ မြိုင်သာကျေးရွာအကြောင်း-----၇
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၈
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၁၀
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၆
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်-----၁၇
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ-----၂၀
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း-----၂၂
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၄
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၇
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ-----၂၉
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ -----၃၀
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ -----၃၁

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း-----၃၂

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း-----၃၃

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း-----၃၄

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၅

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၇

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၇

၇။ နိဂုံးချုပ်-----၃၉

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း -----၃၉

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မြိုင်သာကျေးရွာ၊ မြင်းကန်ကျေးရွာအုပ်စု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် များ ကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤမြိုင်သာကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်

ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ မြိုင်သာကျေးရွာတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက်များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု- စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ မြိုင်သာကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

မြိုင်သာကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မြင်းကန်အုပ်စု၊ တွင်းတည်ရှိပြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက် ဘက် (၆) မိုင်ခန့်ကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ တောင်ဘက် (၂) ဖာလုံခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ မြိုင်သာကျေးရွာသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၇၂ခုနှစ်က မြိုင်သာ ကွင်း ဟူသော ယာခင်းတွင် ယာစောင့်တဲ့ ထိုး ၍ နေထိုင်ရာမှ မြိုင်သာရွာဖြစ်လာသည်

၂.၂ မြိုင်သာကျေးရွာ အကြောင်း

မြိုင်သာကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မြင်းကန်အုပ်စု၊ တွင်းတည်ရှိပြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက်ဘက် (၆) မိုင်ခန့်ကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ တောင်ဘက် (၂) ဖာလုံခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ မြိုင်သာကျေးရွာသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၇၂ခုနှစ်က မြိုင်သာကွင်း ဟူသော ယာခင်းတွင် ယာစောင့်တဲ့ ထိုး ၍ နေထိုင်ရာမှ မြိုင်သာရွာ ဖြစ်လာသည်။ လူမှုရေး - လူဦးရေ (၂၅၅) ဦးနှင့် လူဦးရေ ကျား(၁၁၅)ယောက် ၊ မ (၁၂၅)ယောက်၊ စုစုပေါင်း (၂၄၀)ယောက်ရှိသည်။ မြိုင်သာကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စု (၅၅)ဦး ရှိသော်လည်း အိမ်ခြေ(၅၀)သာ နေထိုင်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။

တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပ ကြသည်။ ပညာရေး -မြိုင်သာကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိပြီး မူလတန်းကျောင်းသား ကျောင်းသူပေါင်း စုစုပေါင်း (၆၁) ယောက်ရှိသည်။ မူလတန်းကျောင်းသည် ရွာ၏ မြောက်ဘက်(၃)ဖာလုံခန့်အကွာတွင်ရှိသည်။ သွပ်မိုး၊ နံရံကပ် ကျောင်းဆောင်(၂)ခုရှိသည်။ ကလေးတိုင်းမူလတန်းအဆင့်ကို ဆက်ရောက်နိုင်ကြသည်။ ကလေးများအတွက် မူကြိုအပျော် ကျောင်းလဲရှိသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို ရွာနှင့် (၄) မိုင်ခန့်ကွာပေးသော

တည်ပင်ကုန်းကျောင်းသို့ လည်းကောင်း၊ (၆) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အထက(၄)ကျောင်းသို့ လည်းကောင်း ပညာသင်ယူနေရပါသည်။

စီးပွားရေး - အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ တောင်ယာလုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ စပါး၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ကုလားပဲနှင့် နွားစာအတွက် နံစားပြောင်းတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ အိမ်ခြေ(၅၀)ရှိရာ (၃၅)အိမ်သည် တောင်သူများဖြစ်ကြသည်။ (၁၅)အိမ်သည် လက်လုပ် လက်စားများ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ သံချည်သံကွေးစသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်သည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

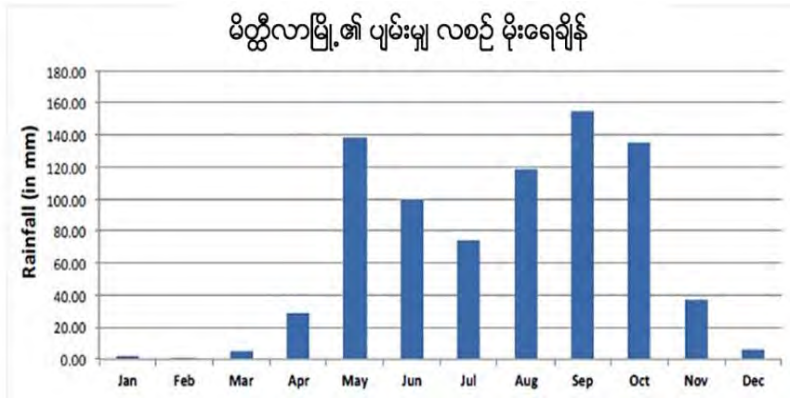
မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော ခြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းခြောက်သွေ့ဒေသရှိမန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာ မြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

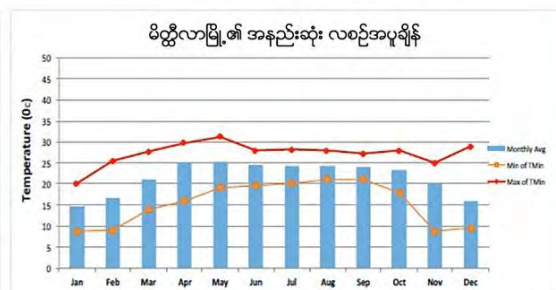
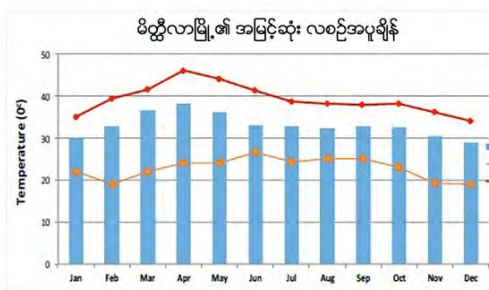

ပုံ၅၊မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်မြို့သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

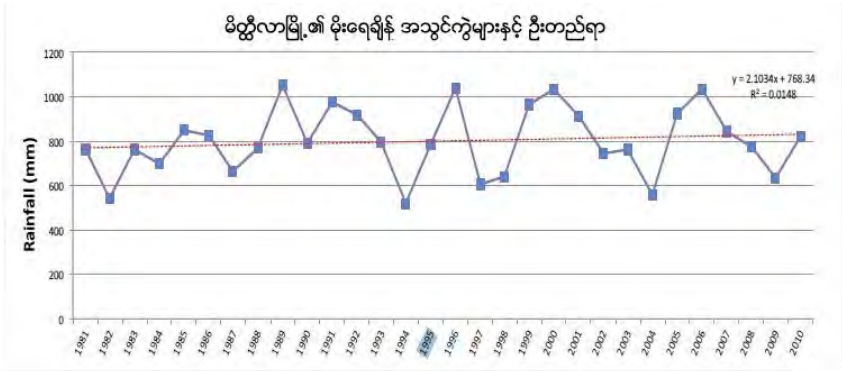

ပုံ၆၊မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေ့အပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေ့နှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

**၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်**

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ

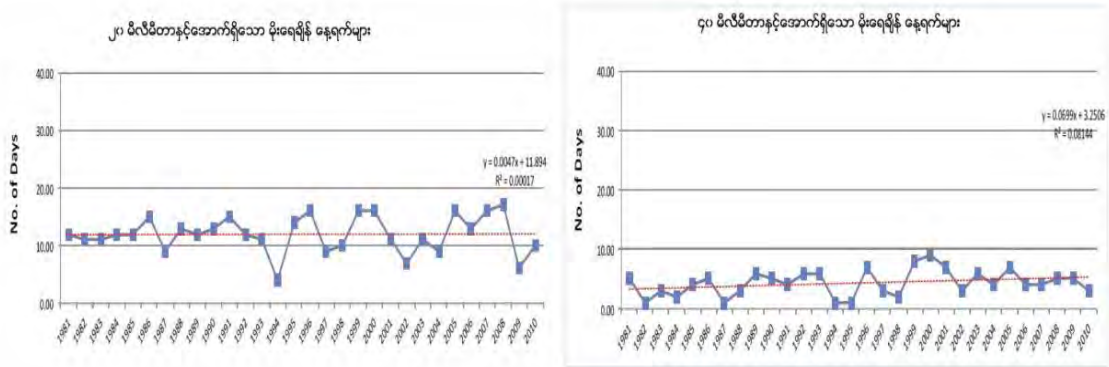

ပုံ ၇။ မိတ္ထီလာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည် နှစ် (၃၀) အတွင်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကို ဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉)

ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန် နေ့ရက်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်ငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

ဇယား ၂၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း လွန်ကဲမိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်

၄၁မီလီမီတာ

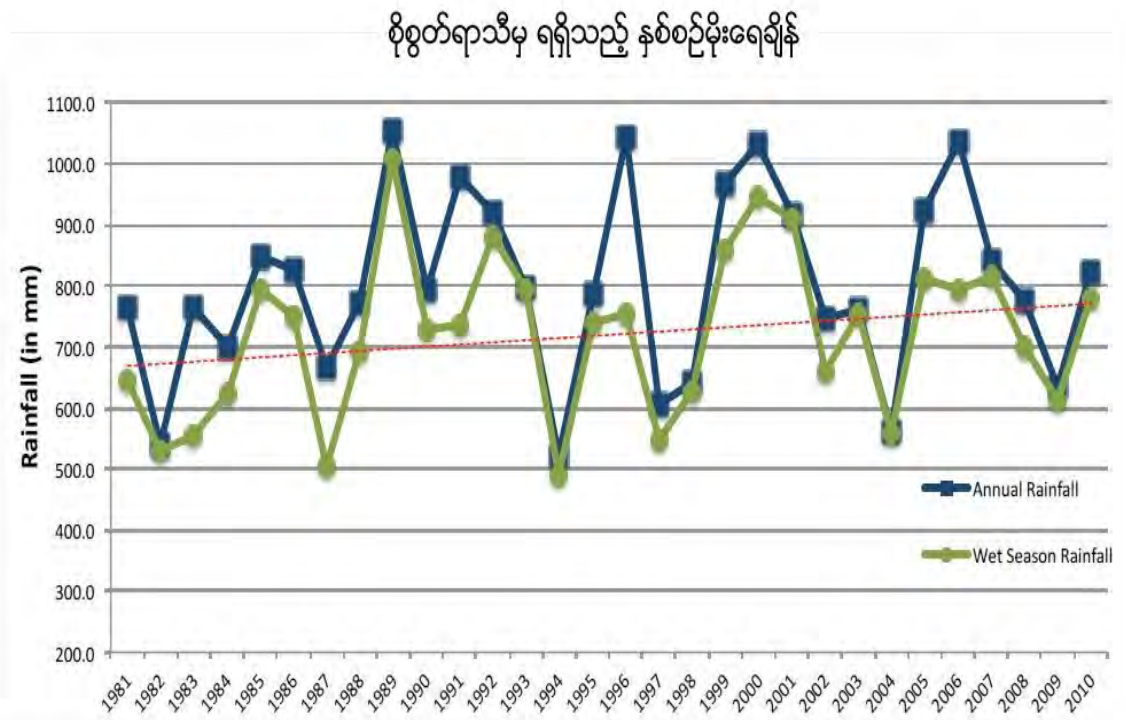
၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိုဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ- ၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

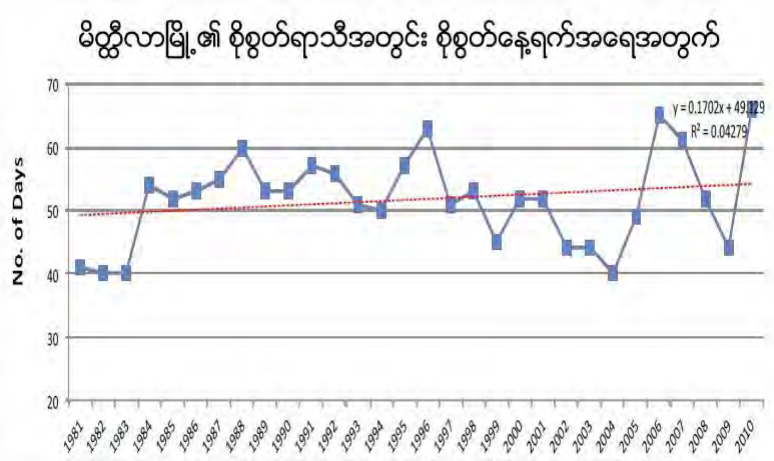
စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀ မီလီမီတာထက် ကျော်လွန် သောမိုးရေချိန်များကိုတိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။

ဒုတိယအခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သည့် လွန်ကဲ မိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သား ခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

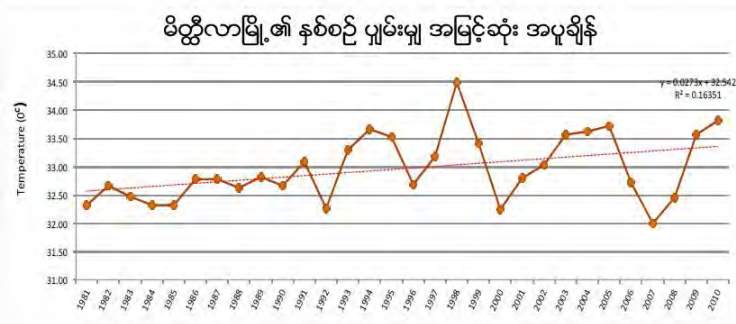
အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့်အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

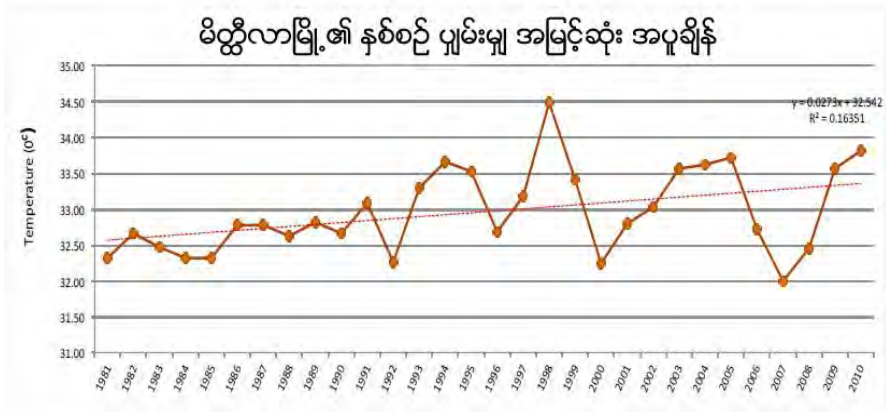
ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နိုင်းယုဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျားနေကြောင်းထင်ရှားနေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့်

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ

နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း ၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) သည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

မြိုင်သာကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ခုနှစ်	ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရင်း	ဖြေရှင်းခဲ့သောနည်းလမ်း
၁။	ကျောက်ရောဂါပေါက်ခြင်း	၁၉၃၇	ကလေး(၃)ယောက် သေဆုံးခဲ့သည်။	ဆေးမြီးတိုနှင့် ကုသခဲ့ရသည်။
၂။	ပလိပ်ရောဂါ	၁၉၄၆	လူ(၁၀) ဦး သေဆုံးခဲ့သည်	ဆေးမြီးတိုနှင့် ကုသခဲ့ရသည်။ အခြား ဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့သည်။
၃။	မိုးခေါင်ခြင်း	၁၉၆၇	အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း	ပြောင်း၊ ဂျုံ၊ နှမ်းဖက်၊ ပြောင်းဖူးများ စားခဲ့ရသည်။
၄။	လေဆင်နှာမောင်းတိုက်ခြင်း	၂၀၁၅	အိမ်(၃)လုံး အမိုးလန်ခြင်း	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်မိုး ခဲ့ရသည်။
၅။	အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း	၂၀၁၆	နွား (၂)ကောင်နှင့် ဆိတ် (၃) ကောင် သေဆုံး ခဲ့သည်။	တိမွေးကုနှင့် ကုသခဲ့သည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မြင်းကန်အုပ်စု မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ၁၉၃၇ ခုနှစ် ကျောက်ရောဂါ ပေါက်ခဲ့ရာ ကလေး (၃) ဦး သေဆုံး ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်၌ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ မရှိသေးသောကြောင့် ဆေးမြီးတိုနှင့်သာ ကုသ ခဲ့ရပါသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပလိပ်ရောဂါ ကျရောက်ခဲ့ရာ လူ (၁၀) ဦး သေဆုံး ခဲ့ပါသည်။ အခြားဒေသသို့ ရောဂါငှားမည် စိုးသဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်သူများလည်း ရှိပါသည်။ ၎င်းရောဂါကို ဆေးမြီးတိုနှင့်ပင် ကုသ ခဲ့ရပါသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုးခေါင်ခဲ့ရာ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းများကြောင့် ပြောင်း၊ ဂျုံ၊ နှမ်းဖက်၊ ပြောင်းဖူး စသည့်အစာများကိုသာ စားခဲ့ ရပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် လေဆင်နှာမောင်း တိုက်ခတ်ခဲ့ရာ အိမ် (၃) လုံး အမိုးလန် သွားခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်ထူ၊ ကိုယ်ထ ပြန်လည် ဆောက်လုပ် ခဲ့ရပါသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အယ်နီညိုရာသီ ဖြစ်သောကြောင့် အပူချိန် လွန်ကဲခဲ့ရာ နွား (၂) ကောင်နှင့် ဆိတ် (၃) ကောင် သေဆုံး ခဲ့ပါသည်။ ကျန်သော တိရစ္ဆာန်များကို တိမွေးကုနှင့် ချိတ်ဆက် ကုသ ခဲ့ရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

မိတ္ထီလာမြို့၊ နယ်၊ မြိုင်-လင်း-အင်း၊ မြိုင်သာကျေးရွာ၏ "ရာသီခွင်ပြဇယား"

ရာသီဥတုအခြေအနေ	ရာသီ											
	ဇန်နဝါရီ	ဖေဖော်ဝါရီ	မတ်	ဧပြီ	မေ	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ
စပါး												
ထွက်ငွေ	အသင့်အတင့်	-	-	များ	-	-	-	နည်း	များ	နည်း	များ	များ
ရာသီအလိုက်ရေရရှိမှု			နည်း	ခါးဖြူသောရေ	မိုက်ညှိုး	-	ပဲခူးမြို့နယ်ရေ	-		-		
သတားတေးအစားအစာ	စားချိန်ဖြင့်	-	-	အပူရိတ်	-	ပုစွန်	မိတ္ထီလာ	-	အောက်	-	-	ပုစွန်
ဆောက်လုပ်ရေး	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ
ဝတ်စားလုံခြုံမှု	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ	မ
ထိခိုက်လွယ်မှုများ	အားနည်း	-	လေးစားနာ	-	မရှိ	-	အားနည်း	-	မရှိ	-	အားနည်း	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်
ရည်ရွယ်ချက်

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်သည် ရာသီသတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ကျေးရွာ၌ ဖြစ်ပွားနေသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရောဂါများ ဖြစ်ပွားသည့် နှစ်အလိုက်ပေါ် မူတည်ပြီး လအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည့် ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်ပေါ်တွင် ရာသီခွင် နှစ်အလိုက် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မုန်တိုင်းများ၊ ရေကြီးခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး၊ ရာသီခွင်အလိုက် ပြုလုပ် ကျင်းပခဲ့သည့် ပွဲတော်များကို ဖော်ပြနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဖိစီးမှုများ အလုပ်အကိုင်များ၊ ဘေးအန္တရာယ်များ အစာရေစာ ခေါင်းပါးမှုများ၊ ထိခိုက်လွယ်မှုများနှင့် ကြွေးမြီများကိုလည်း ဖော်ပြပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ် နိုင်ပါသည်။ ရာသီခွင် ပြကွဒိန်ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ကွဲပြားခြားနားသော ပွဲတော်များနှင့် အဖြစ်အပျက်များကို သိနိုင်ပါသည်။

ရာသီဥတု အခြေအနေ

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ရာသီဥတု အခြေအနေများ တန်ခူးလတွင် နေပူပြီး လေတိုက်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။ ကဆုန်လတွင် လေများ ပြင်းထန် တိုက်ပါသည်။ နယုန်လတွင် မိုးများ ရွာပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလတွင် နေပူ၍ မိုးများလည်း ရွာပါသည်။ သီတင်းကျွတ်နှင့် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် မိုးများ ပြင်းထန်စွာ ရွာပါသောလ ဖြစ်သည်။ ပြာသို၊ တပို့တွဲလတွင် အလွန် ချမ်းပါသည်။ တပေါင်းလတွင် နေပူ၍ အလွန်ချမ်းအေးသောလ ဖြစ်ပါသည်။

စပါး

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အနေဖြင့် စပါးကို အဓိက အဓိက စိုက်ပျိုး ရပါသည်။ သို့သော် တန်ခူးလတွင် နွားချေး ချရပါသည်။ ကဆုန်လတွင် ထွန်ယက်ပါသည်။ နယုန်လတွင်နှင့် ဝါဆိုလတွင် ပျိုးကျခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ဝါခေါင်လတွင် အပင်များ ပေါက်လာပါသည်။ တော်သတင်းလတွင် ဆေးဖြန်း ရပါသည်။ သတီးကျွတ်နှင့် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် အပွင့် ပွင့်ပါသည်။ နတ်တော်၊ ပြာသိုတွင် ရိတ်သိမ်းပါသည်။ တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလတွင် အိမ်သို့ စပါးများ ရောက်ပါသည်။

ဝင်ငွေ

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေမှာ တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်၊ နယုန် ဝါဆိုလတွင် အသင့်တင့်ရှိသော လဖြစ်ပါသည်။ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလနှင့် သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲလတွင် ဝင်ငွေများသောလများ ဖြစ်ပါသည်။ တပေါင်းလတွင် အသင့်တင့်သာ ဝင်ငွေ ရှိပါသည်။

ထွက်ငွေ

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ထွက်ငွေမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် နယုန်လတွင် အသင့်တင့်သာ ထွက်ပါသည်။ ဝါဆို ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ထွက်ငွေမှာ အလှူအတန်းများ ပေါများသောကြောင့် ပွဲတော်များ များသောကြောင့် ထွက်ငွေမှာ များသောလ ဖြစ်သည်။ နတ်တော်၊ တပို့တွဲလတွင် ဝင်ငွေ နည်းပါသည်။ ပြာသိုလနှင့် တပေါင်းလတွင် ထွက်ငွေ များပါသည်။

ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးသော သီးနှံ

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများ တန်ခူးလတွင် နွားချေးချပါသည်။ ကဆုန်လတွင် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ နယုန်လတွင် နှမ်းစိုက်ပျိုးပါသည်။ ဝါဆိုလတွင် စပါးပျိုးထောင် ပါသည်။ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလတွင် စိုက်ပျိုးပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လနှင့် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ပဲအမျိုးမျိုး စိုက်ပျိုးပါသည်။ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပေါင်းလများတွင် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံများ ရိတ်သိမ်းပါသည်။ တပို့တွဲလတွင် ပဲစဉ်းငုံ ခုတ်ပါသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတွင် အပူချိန် လွန်ကဲစွာ ပူပါသည်။ ဝါဆိုလနှင့် ဝါခေါင်လတွင် လေများ တိုက်ပါသည်။ တော်သလင်းလတွင် ပူပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လနှင့် တန်ဆောင်းမုန်းလတွင် မိုးစွေပါသည်။ နတ်တော်၊ ပြာသိုလတွင် အလွန်အေးသော လများ ဖြစ်ပါသည်။ တပို့တွဲတွင်လည်း အေးပါသည်။ တပေါင်းလတွင် ပြန်လည် ပူပါသည်။

သောက်သုံးရေ

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွင် ရေမှာ အသင့်တင့်သာ ရပါသည်။ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်းမုန်း၊ နတ်တော်လများတွင် ရေပေါများပါသည်။ ပြာသို၊ တပို့တွဲလတွင်လည်း အေးပါသည်။ တပေါင်းလတွင် ပြန်လည် ပူပါသည်။

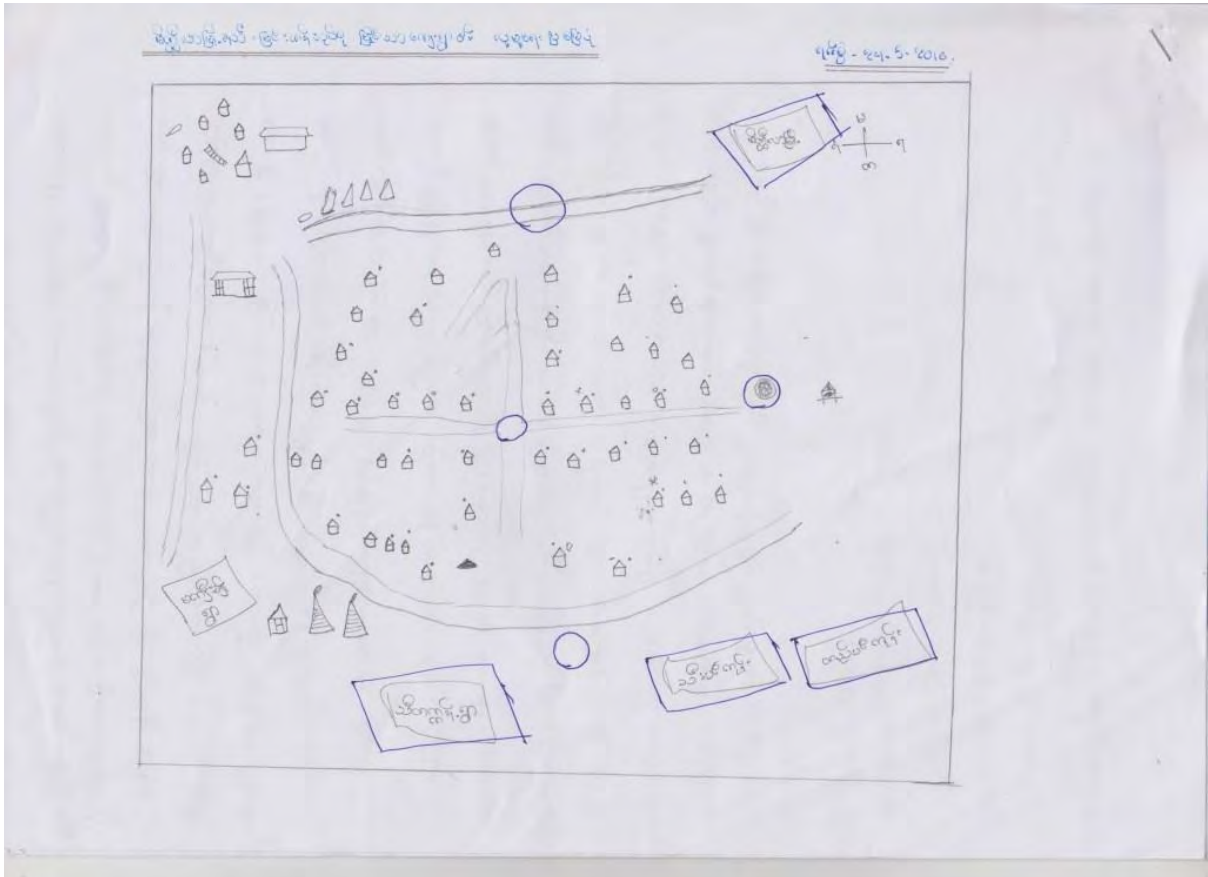
ဝမ်းစာဖူလုံမှု

မြိုင်သာ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လနှင့် နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် ဝမ်းစာအတွက် အပြည့်အဝ ရပါသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်းမုန်းလတွင် ဝမ်းစာအတွက် အနည်းငယ်သာ ရရှိသော လများ ဖြစ်ပါသည်။

တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါအဖြစ်များသောလ

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါဖြစ်သောလမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ သီတင်းကျွတ်လနှင့် တန်ဆောင်းမုန်း လများတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ပြီး နယုန်၊ ဝါဆိုလတွင် လေးဘက်နာ ရောဂါများ ဖြစ်ပါသည်။ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း လများတွင် ရောဂါများ မဖြစ်ပါ။ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းလတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာ လေးဘက်နာ ရောဂါများ ဖြစ်ပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြ/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်၊ လူမှုရေး အခြေအနေနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုပြ မြေပုံကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေအနေနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ထိတ်လန့်စရာ အဖြစ်အပျက်များ၊ ဖိစီးမှုများကို သိသာစွာ မြင်တွေ့ နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်တွေ့သွားရောက် ပြုလုပ်သည့်အခါ၊ မတူညီကွဲပြားသော မြေပုံအမျိုးအစားအလိုက် ပါဝင်သင့်သည့် အချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျေးရွာ၏ သာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်သည့် တရားဝင် သတ်မှတ်တဲ့ (သို့) ရည်ရွယ်ထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခံ နယ်နှင့် မနီးပါ။ ထိုကျေးရွာတွင် ပျောက်လုနီးပါး ဖြစ်နေသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် သစ်ပင်ကြီးများ မရှိတော့ပါ။ လူသား (သို့) သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကြောင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အရည်အသွေး လျော့နည်းမှုသည် သစ်ပင်ပြုန်းတီးမှု၊ ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စနစ်မကျမှုတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အရည်အသွေး လျော့ကျခြင်းသည် သစ်ပင်ပြုန်းတီးမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဗမာအမျိုးဆုံး နေထိုင်ပြီး ကရင်နှင့် လာစုများလည်း အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊

ကြက်သွန်ဖြူသင်နှင့် ပန်းရံ၊ လက်သမားများသာ အဓိက လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ မတူကွဲပြားသည့် အသက်မွေးဝမ်းမှု ပုံသဏ္ဍာန်များ မရှိပါ။ ကျေးရာတွင် သဘာဝ သယံဇာတနှင့် လူအင်အား၊ ခိုလှုံရာ အဆောက်အဦ၊ လမ်း၊ ယာဉ်များ ရှိပါသည်။ ယွှအခါ မြေသုံးစွဲမှုသည် မြေဩဇာများ ထည့်သွင်းမှုများခြင်းနှင့် ပလတ်စတစ်များ ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် မြေသုံးစွဲမှုမှာ ယွှင်ကထက် ဆိုးရွား လာပါသည်။ လူဦးရေများ တိုးလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိသားစု စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊ စီးပွားရေး အဆင်မပြေခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုများသည် အစားအစာ၊ ရေ၊ အသက်မွေးမှု၊ ဈေးသို့ လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ ထို့သို့ လက်လှမ်းမီမှု ရှိစေရန် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ မြင်းလှည်းနှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ် စသည့် အရင်းအမြစ်များ ရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများသည် ဘေးအန္တရာယ်ကို လွတ်မြောက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ မသိပါ။ လူမှုရေး ဝန်ဆောင်မှုတွေကို လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ ကလေးများသည် ဘုရားကုန်း နေရာကို အကြိုက်ဆုံးဖြစ်ပြီး မကြိုက်သည့်နေရာ မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်လျှင် ခိုလှုံရာ နေရာများသို့ အမြန်ဆုံး ရောက်နိုင်သော နည်းလမ်းကို မသိပါ။ ရွာ၏ အနောက်ဘက် မကျီးချိုရွာသို့ ကြက်သွန်ဖြူသင် သွားပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့တောင်ဘက် သီတက္ကန် သီးပင်ကုန်း၊ ညောင်ကုန်းနှင့် ကုန်းသာသို့ ပန်းရံ၊ လက်သမား သွားရောက် လုပ်ကြပါသည်။ ဥပိုင်ခန့် အကွာရှိသော တည်ပင်ကုန်း (အထက) သို့ ကျောင်းတက်၊ မိတ္ထီလာ (အထက -၄) သို့ ကျောင်းတက် သွားကြပါသည်။ အခြား မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ လားရှိုးနှင့် မူဆယ်သို့လည်း ပန်းရံ လက်သမား သွားရောက် လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ရပ်ရွာ၏ အဓိက အန္တရာယ်များမှာ ရွာ၏ မြောက်ဘက် ကတ္တရာ လမ်းမကြီးသည် ကလေးများအတွက် အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ခြင်း၊ အနောက်ဘက်လမ်း၊ ရွာလယ်လမ်းဆုံသည် ဆိုင်ကယ်များ တိုက်မိမှု ဖြစ်စေခြင်း၊ အရှေ့ဘက် ရေကန်နှင့် ချောက်သည် အသက်အန္တရာယ်များ စိုးရိမ်ရပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကတော့ မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်စုများသည်လည်း အရင်းအမြစ်တွေကို အများဆုံး ပိုင်ဆိုင် ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လျှင် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုသည် ပို၍ ပျက်စီးဆုံးရှုံး နိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားခဲ့သော နေရာတွင် အလွှာပေါင်းစုံ နေထိုင်ပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း(ဇယားဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလိုက်လျောညီထွေမှု ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ဆန်စပါး	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအပေါ် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နေချိန်မှာ ဝမ်းစာအဖြစ် ကူညီပေးပါသည်။	အသက်မွေးမှုများအပေါ် ဘေးအန္တရာယ် အနေဖြင့် ပိုးကိခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်းတွေ ဖြစ်တယ်။	ဆေးဖြန်းပြီး ကာကွယ်နိုင်သော် ပိုးကျနေချိန် မီးခိုးမှိုင်းဖြင့် တိုက်ခြင်း ကာကွယ် နိုင်ပါသည်။	ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်နိုင်သည်။ အခွင့်အရေး ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ဆေးဝါးလိုအပ် စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်တွေလည်း လိုအပ်
ပန်းရံ၊ လက်သမား	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအနေနဲ့ အထောက်အကူ ပြုတယ်၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အခြားအရာများတွင်လည်း အထောက်အကူ ပြုသည်။	ရောဂါအမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်။ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် သေဆုံးတာတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။	တိမွေးကုတွေ ခေါ်ပြီး ကုသပေး တယ်၊ အိမ်ရှိ ဆေးဝါးဖြင့်လည်း ကုသပြီး ကာကွယ် နိုင်တယ်။	(၁)လ တစ်ကြိမ် ကုသပေးရန်နှင့် ကောင်းမွန်တဲ့ ဆေးဝါး၊ ဆရာဝန် တွေ လိုအပ်တယ်။
ဆိုင်ကယ်၊ လှည်း သုံးဘီး၊ ထွန်စက်	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးများ အထောက်အကူပြုတယ်၊ (ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)	ထိခိုက်မိလို့ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးတာ တွေ ဖြစ်တယ်၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လမ်းများ ပျက်စီးပြီး သွားလာရေး ခက်ခဲ တယ်။	လမ်းတွေ ပြုပြင်မယ်၊ ပစ္စည်း များပျက်စီးလျှင် ပြန်လည် ပြုပြင်ပြီး ကာကွယ်ရ တယ်၊ လုံခြုံတဲ့ နေရာတွေ မှာထား မယ်။	အဖွဲ့အစည်းတွေဘဲ ချိတ်ဆက်ပြီး လမ်းတွေ ပြုပြင်ရန် လိုအပ်၊ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်ပြီး ပြုပြင်ရန် လိုအပ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်
ရည်ရွယ်ချက်

ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိသော အရင်းအမြစ်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ထိုအရာများသည် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုအပေါ် မည်သို့ ကူညီနိုင်မည်ကို သိရှိနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်စာပါက မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ရှိနိုင်သလဲ ဆိုသည်ကို သိရှိနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များ ထိခိုက်မှုမှ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်ရန်အတွက် လိုက်လျော ညီထွေစွာ နေထိုင်နိုင်၍ အမြန်ဆုံး ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်သည် နည်းလမ်းများကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

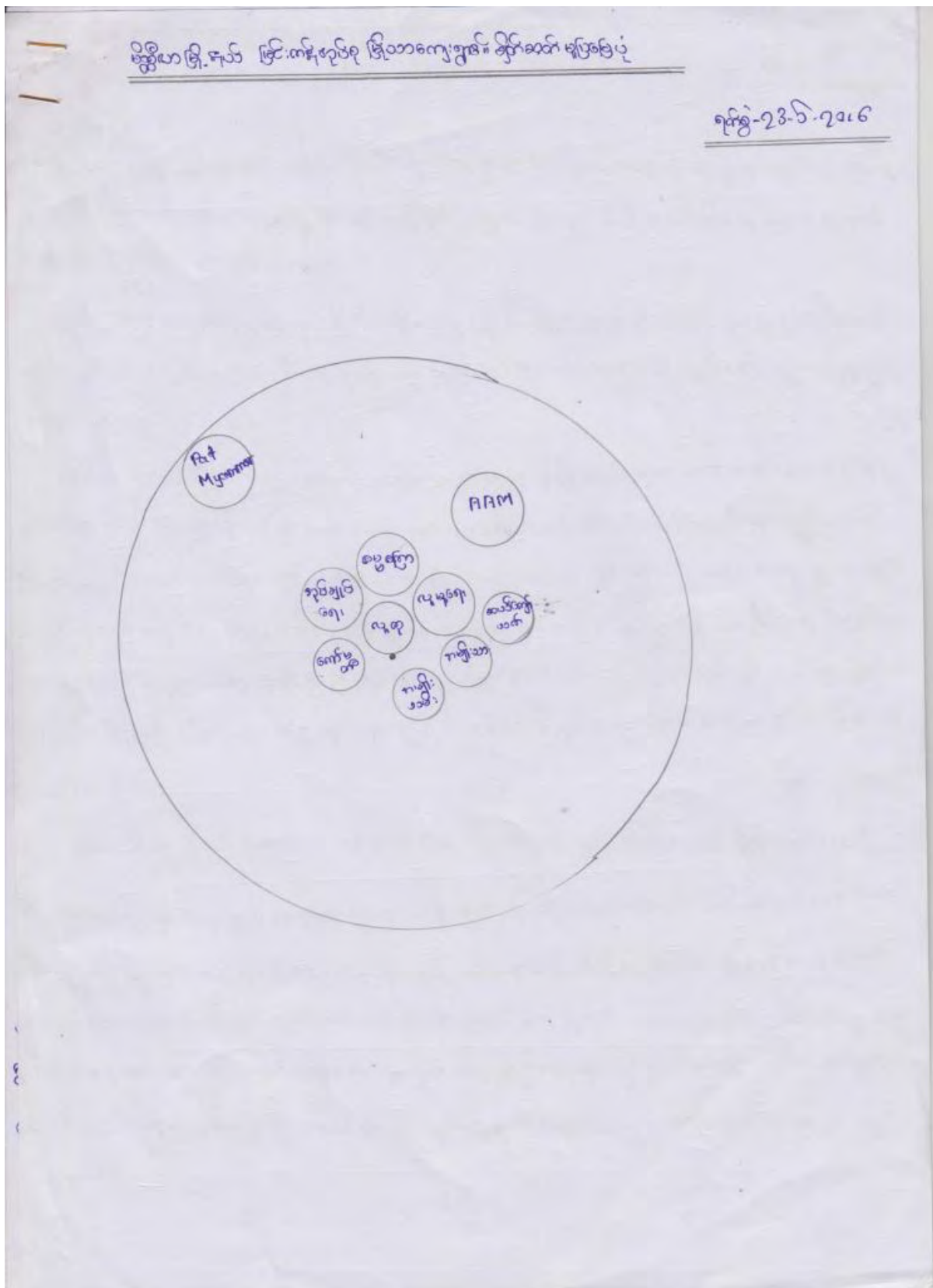
မြိုင်သာကျေးရွာသည် ဆန်စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးပါသည်။ ဆန်စပါးများ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအပေါ် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်လျှင် ဝမ်းစာအတွက် ဖူလုံပေးသည်။ ဘေးအန္တရာယ်မှာ အနေဖြင့် ပိုးများကျခြင်း မိုးကြီး၊ မိုးခေါင်ခြင်းများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ မိုးကြီးလျှင် အသီးအပွင့်များ ပျက်စီး ကြွေကျခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းမှာ အသီးအပွင့်များ အောင်မြင်မှု မရှိတို့ကြောင့် ဝမ်းစာအတွက် ဖူလုံမှု နည်းပါးတို့ကြောင့် ကာကွယ်ဆေး ဖြန့်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ် ပေးရပါသည်။ (ပိုးကျခြင်း) ကောင်းမွန်တဲ့ ဆေးဝါး စိုက်ပျိုးရေးစနစ် လိုအပ်ပါသည်။

မြိုင်သာ ကျေးရွာတွင် ပန်းရံ လက်သမားများ လုပ်ကိုင် စားသောက်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လျှင် ဝမ်းစာအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးတွင်လည်း အထောက်အကူပြုသည်။ သို့သော် ဘေးအန္တရာယ် အနေဖြင့် အမြင့်တက်ရသည့်အတွက် ပြုတ်ကျခြင်း၊ ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ခြင်း၊ သွားရေးလာရေးတွင် ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်ခြင်း အနေဖြင့် ဆေးဝါးကုသပေးခြင်း၊ အိမ်မှ မိဘများက မှာကြားခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ပစ္စည်း ကောင်းမွန်တဲ့ လုပ်နည်း စနစ်တွေ လိုအပ်ပါသည်။

မြိုင်သာကျေးရွာသည် မွေးမြူရေး အနေဖြင့် ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်၊ နွားများကို အဓိက မွေးမြူပါသည်။ ဝမ်းစာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးတွင် အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ တိရစ္ဆာန်များကို ရောင်းချ စားသောက်ခြင်း၊ အခြားနေရာများသို့ ငွေကို အသုံးပြု၍ အသုံးချခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်များအပေါ် ရောဂါများ ကျရောက်နိုင်သောကြောင့် တိမွေးကုများခေါ်၍ ကုသပေးခြင်းများ ပြုလုပ် ပေးရပါသည်။ အိမ်ရှိ ဆေးဝါးဖြင့်လည်း ကုသပေးရပါသည်။ တိမွေးကုများကို (၁) လတစ်ကြိမ် လာရောက် ကုသပေးရန်နှင့် ကောင်းမွန်သော ဆေးဝါး လိုအပ်ပါသည်။

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် ဆိုင်ကယ်၊ လှည်း၊ ထွန်စက်၊ လှည်းများ ရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအပေါ် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေချိန် သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးတွင် အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး သို့သော် ပစ္စည်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းဖြင့် မိုးကြီး၍ သွားရေး၊ လာရေး ခက်ခဲခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ပစ္စည်းများ ပျက်စီးပါက ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်းများ၊ လမ်းများပြုပြင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာ ကော်မတီများနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဓမ္မစကြာ

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် ဓမ္မစကြာအဖွဲ့ ရှိပါသည်။ ဓမ္မစကြာအဖွဲ့မှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးပွဲများတွင် လုပ်ကိုင် ကူညီရပါသည်။ ရပ်ရွာ၏ ဝေယျာဝစ္စများနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် အဓိက လုပ်ကိုင်ကူရသောကြောင့် ကျေးရွာနှင့် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ လူမှုရေးအဖွဲ့ ရှိပါသည်။ လူမှုရေး အနေဖြင့် ရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးပွဲတွင် ထမင်းဟင်းချက်ခြင်း ၊ ရေခပ်ခြင်းများကို လူမှုရေးအဖွဲ့မှ အလှည့်ကျ ထမ်းဆောင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာနှင့် အနည်းဆုံးတွင် ရှိပါသည်။

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီး ၊ အမျိုးသား အဖွဲ့များ ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားအဖွဲ့များ ပွဲတော်များရှိလျှင် ငွေကြေးများ ခွဲ၍ အလှူအတန်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ရွာ၏ အလုပ်များတွင်လည်း ဝိုင်းဝန်း ကူညီပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက်များ အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေး၊ သာရေး နာရေးပွဲများတွင် လူကြီးများနှင့် အတူ ဝိုင်းဝန်း လိုက်ကိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာနှင့်အတူ အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ချုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ကော်မတီ အဖွဲ့များ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးများ ခုပ်ဆောင်ပါသည်။ ပဋိပက္ခများဖြစ်လျှင် ကူညီ ဖြေရှင်းပေးပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားသော ကိစ္စများတွင်လည်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်သောကြောင့် ကျေးရွာနှင့် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

မြိုင်သာကျေးရွာတွင် ပြင်ပအဖွဲ့ အနေဖြင့် Pot Myanmar နှင့် Actionoid ရှိပါသည်။ Pot Myanmar အဖွဲ့မှာ ကျေးရွာရှိ လူထုအား ငွေများချေးခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများကို ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ထို့ပြင် အဖွဲ့ဝင်များ သေဆုံးပါက ချေးငွေများ ပြန်ဆပ်စရာ မလိုပါ။ သို့သော် အတိုးနှုန်း ကြီးသောကြောင့် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်တွင် မဖြစ်မနေ ဆပ်ရသောကြောင့် ကျေးရွာနှင့် ဝေးသည် Actionaid မှာ ကျေးရွာအတွက် ရေစက်၊ စာသင်ကျောင်း အခြားအရာများနှင့် ကျေးရွာရှိ လူထုများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ခြင်း ပြုလုပ် ပေးပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာရှိ ကလေးများကိုလည်း ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးသောကြောင့် ကျေးရွာနှင့် နည်းပါသည်။

နည်းကိရိယာ (၁၁) ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ပျက်စီးစေတဲ့ အရာတွေက သဘာဝ အရင်းအမြစ်တွေကို ဘယ်လို ပျက်စီးစေတယ် သိရှိဖို့အတွက် လုပ်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း အနေနဲ့ သက်ရှိတွေကို ပျက်စီးစေတဲ့အရာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကျေးရွာမှာ တနိုင်တပိုင် စိုက်ပျိုးတာ ရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ရှေးဟောင်းသမိုင်း နေရာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဘာသာဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ထိခိုက်မှု မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်တဲ့အတွက် လိုက်နာပြီး ပြောင်းသွားတာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကြက်သွန်ရုံ၊ ချောင်း၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ အနေနဲ့ စားသောက်ဆိုင်ကတော့ မကောင်းတဲ့ အရာတွေ ရောက်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးစေတဲ့ စိုက်ပျိုးရေး

လုပ်တာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်တဲ့အခါ ရေကို အများကြီး လုပ်ဆောင်တဲ့အရာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဒီဇယ်ကို အများ လုပ်ဆောင်တဲ့ စက်ရုံတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

လူ့ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း နည်းပျူဟာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် မြေဆီလွှာ ချက်တာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ အများပြည်သူတွေ လုပ်ဆောင်သည့် အရာတွေ ကောင်းမွန်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ မဖြူဖြူထွေးမှ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြန်လည် ပြောပြပါတယ်။ စားသောက်ဆိုင် အနေနဲ့ လယ်ယာတွေ ပျက်စီးတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

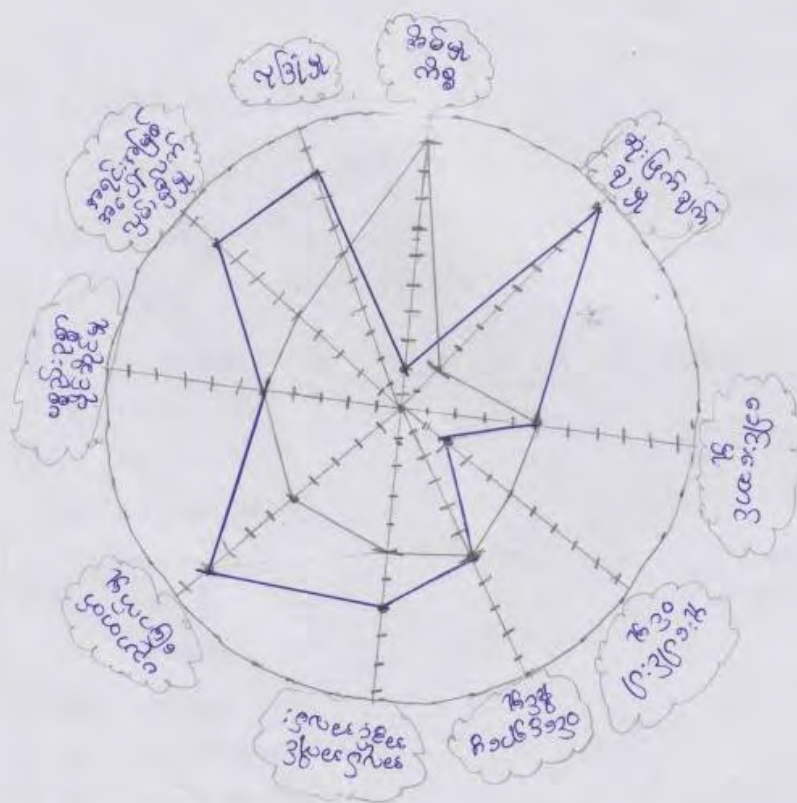
ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပိုင်းတွင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ဘာသာရေးနာရေးကိစ္စများတွင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
အမျိုးသမီးအဖွဲ့	ဘာသာရေးနာရေးပွဲများတွင် လုပ်ကိုင်ကူညီကြပါသည်။လိုအပ်သောနေရာများတွင် ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိပါသည်။
အမျိုးသားအဖွဲ့	ဘာသာရေးနာရေးပွဲများတွင် လုပ်ကိုင်ကူညီကြပါသည်။လိုအပ်သောနေရာများတွင် ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိပါသည်။
ဆယ်ကျော်သက်	ကျေးရွာထဲတွင်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
ဓမ္မစာကြံအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်တစ်ပတ်တစ်ခါ ဓမ္မစာကြံရွတ်ဆိုကြပါသည်။ ထိုအပြင် အခြားသောကျေးရွာအိမ်တွေမှဖိတ်ခေါ် လျှင်လည်း သွားရောက်ရွတ်ဆိုပါသည်။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
AAM	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ကျေးရွာလူထုနှင့်အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်ပါသည်။
Pact myanmar	ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးခြင်းနှင့် ငွေချေးပေးခြင်း။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

မိတ္ထီလာ မြို့နယ်၊ မြင်းကန် အုပ်စု၊ မြိုင်သာကျေးရွာ ရပ်
ကျား၊ မ ရေးရာ ယဉ်ကျေးစဉ်ပြ မြေပုံ

Date - ၇၇.၆.၇၀၁၆

ခဲတံ - အမျိုးသမီး
 တောပင် - အမျိုးသား

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ လက်ရှိ အခြေအနေနှင့် အဆင့်အတန်းများကို နားလည် သဘောပေါက်စေရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသုံးသပ်ချက်သည် အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး ရှုထောင့်မှနေ၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်စွမ်းကို နားလည် သဘောပေါက်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်မှုများ ရှိကြပြီး မိသားစု ပျော်ရွှင်မှုများ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချရာတွင် အမျိုးသားများကတော့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် အမျိုးသားများသာ လုပ်ရသည့် အလုပ်ဟု ခံယူကြပါသည်။ အရင်းအမြစ်များနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲ နိုင်ဖို့နှင့် အခွင့်အလမ်းများသည် တန်းတူ ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် ညီတူညီမျှ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အရင်းအမြစ်ကိုတော့ အမျိုးသားများက အနည်းငယ်ပို၍ သုံးစွဲ နိုင်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်မှာတော့ ညီတူညီမျှရှိပြီး ဝင်ငွေရရှိမှုတွင် အမျိုးသားများက ပို၍ ရရှိပါသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းအလုပ်ကို ပိုလုပ်ရ၍ ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပြီး ပြင်အလုပ်ကိုလည်း အများနှင့် တန်းတူ လုပ်ကိုင် ရပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများ ရှိခြင်းနှင့် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်မှုများကို ရင်ဆိုင် နေရပါသည်။ ညကြီးအချိန်မတော်ချိန်တွင် တစ်ယောက်ထဲ အပြင်မထွက်ရ အားနွဲ့ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားဇာတ်ကားများ ကြည့်ပြီး မလုံခြုံသည့် အဝတ်အစားကို ဝတ်လာခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများအား မလုံခြုံမှု ဖြစ်စေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများကို နေရာမပေးခြင်း၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်က အချိန်မပေးနိုင်ခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အလုပ်အကိုင် ကွာခြားမှုတို့သည် အမျိုးသားနှင့် မတူညီသည့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် အရင်းအမြစ်ကို လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် နေရာပေးမှုများ ရှိလာလျှင် ကျေးရွာ၏ လုပ်ဆောင်မှုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချလာနိုင်ခြင်း၊ ဦးဆောင်လာနိုင်ခြင်းများ ရှိလာပါသည်။ အနာဂတ်တွင် အမျိုးသမီးများ မိမိတို့ကို ယုံကြည်မှုမရှိ၊ ဝင်ငွေ ရရှိမှု တန်းတူ မရှိနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်သည့် အခန်းကဏ္ဍများကို မြှင်တင်ပေးမှု မရှိလျှင် အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် ထိခိုက်မှုများ ရှိနေနိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများ ထိခိုက်လွယ်မှု လျော့ချစေရန် အိမ်တွင်း ကိစ္စများကို အမျိုးသားများလဲ ဝင်ရောက် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီမှု ရှိခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလာနိုင်အောင် အမျိုးသားများ အနေဖြင့် လက်တွဲ ခေါ်ယူ သင့်ပါသည်။ ပဋိပက္ခများဖြစ်လျှင် အမျိုးသမီးများသည် ခေါင်းငုံ့မခံဘဲ သက်ဆိုင်သည့် ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဖြေရှင်းမည် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတို့ ရေရှည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ စက်ရုံ၊ အိမ်တွင်းလက်မှု သင်တန်း စသည့်များ လိုအပ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု ပညာတတ်မြောက်မှု အရင်းအမြစ်ကို လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှု၊ ဝင်ငွေရှာဖွေမှု၊ လုံခြုံမှုစသည့် ထိခိုက်လွယ်မှု ကဏ္ဍများကို စီမံကိန်း သုံးသပ်ချက်နှင့် သက်ရောက် ဆန်းစစ်လေ့လာချက် ညွှန်ကိန်းများအဖြစ် အသုံးပြု နိုင်ပါသည်။ မတူညီသော အုပ်စုများအတွက်

လူ့အခွင့်အရေးတွေ ပြည့်စုံမှု မရှိပါ။ ကျား/မ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများ ရှိပါသည်။ ကြက်ဖတွန်မှ မိုးလင်းတယ်၊ ကြက်မတွန်လို မိုးမလင်း၊ မိန်းကလေးဆို ၄တန်း အောင်ရင်ပြီးရော အိမ်မှု ကိစ္စဘဲ လုပ်ရမယ်၊ ယောက်ကျားလေးတွေနဲ့ အတူ မကစားရဘူး စသည့် အချက်များ ရှိပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင်ခင်မောင်ဆန်းဦးဆောင်ကာဒီရွာမှာဘာအဖွဲ့အစည်းတွေရှိလဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့တွေ ရှိတယ်ဟုဖြေကြသည်။ ဆက်လက်ပြီးဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ထိုအဖွဲ့တွေက ဘာတွေလုပ်လဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများ အားလုံးကိုအတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တယ်ဟုပြောကြသည်။

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှကိုယ့်ရွာမှာရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်ပြီးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးတွေပြန် လည်ထူထောင် ရေးတွေရှိလားဟုမေးရာပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမိုးရွာခါနီးရင်ယာထွန်ခြင်း၊ မျိုးစေ့များဝယ်ထားခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာ များဝယ်ထားခြင်းနှင့် နွေရာသီတွင် မီးကင်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊မီးကင်းများလှည့်ခြင်းပြုလုပ်ကြသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကိုကြိုတွေးတာတွေ၊ခန့်မှန်းတာတွေရှိလားဟုမေးရာမရှိဘူးဟုဖြေကြရာဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီးအန္တရာယ်ဆိုတာအချိန်မရွေးဖြစ်နိုင် တယ်။ ဒါကြောင့်ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက်(၅၀%)သက်သာတယ် ဟုပြောခဲ့ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် BRACDEDစီမံကိန်း အကြောင်းအား အကျဉ်းချုပ်ပြောကြားပြီး သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များအား ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။ ဆက်ပြီးမေးခွန်းများမေးမည့် အကြောင်းနှင့်အားလုံးပါဝင်ဆွေးနွေးရန် ပြောခဲ့သည်။

လူမှုရေးပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှဒီရွာမှာလူမှုရေးပဋိပက္ခတွေရှိလားဟုမေးရာပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ရွာ၏လုပ်ငန်းများအားလုံးလုပ်ဆောင်ရာတွင် အားလုံးညှိနှိုင်းပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သောကြောင့် လူမှုရေးပြဿနာတွေမရှိဘူးဟုပြောခဲ့ကြသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

အန္တရာယ် တစ်ခုခု ကျရောက်လာခြင်း၊ လူငယ်များ ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။ အန္တရာယ်တွေကို ကြိုတင် သတိပေးခြင်းကို အင်တာနက်၊ ဖုန်း၊ TV၊ ရေဒီယိုများ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိပါသည်။ အသိပညာနှင့်ပတ်သက်၍ အက်ရှင်အေဒ် မြန်မာနှင့်အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများမှလာရောက်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအကြောင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစာနေထိုင်နိုင်ပုံများကို အသိပညာပေးပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ရေကြီးသောကြောင့် ကလေးများ၏ အသက် အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်	ကလေးများ မိဘများအား ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သတ်ပြီး သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ကလေးအခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိသားစုစားဝတ်နေရေးကြောင့် ကလေးများ တခြားနေရာသို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ရ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေး ရန်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း ပေးရာများတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်	နောက်ထပ်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက် သော သင်တန်းများ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ရန်
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	မိုးတွင်းတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် ငွေရှာရ အဆင်မပြေဖြစ်သောကြောင့် စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေဖြစ်သောကြောင့်ငွေချေးစားရခြင်း	အတိုးနှုန်းပေးရခြင်းကြောင့် အဆင်မပြေဖြစ်ခြင်း၊ များကြောင့် ကျေးရွာတွင် စုပေါင်းငွေစုငွေချေးလုပ် ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိုးခေါင်ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော့ရောဂါများ ဖြစ်ပွားရခြင်း	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများပေးရန်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်းများ၊ လေထန်ခြင်း မိုးသည်ထန်စွာရွာသောကြောင့် ကလေးများ သည် ကျောင်းဝ ပါတ်ပိတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ပညာရေးမှာ နောက်နှေးခဲ့ရပါသည်။ အလယ် တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းများတွင် တက် သော ကလေးများသည်လည်း ၅ မိုင်ခန့်ဝေး သော တစ်ခြားရွာတွင် တက်ရသောကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ မိုးအဆက်မပြတ်ရွာခြင်းများ ကြောင့် လမ်းများပျက်စီးခြင်း တံတားများ ပျက်စီးခြင်းများ ရှိသောကြောင့် ပညာရေး တွင်နှောင့်နှေးခဲ့ပါသည်။	လှေများဖြင့်သွားရခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ တံတားများ ပြိုပျက်စီးခြင်းများအား တံတားများပြန်လည်ပြုပြင် ပေးရန် နှင့် လမ်းများ ပြန်လည် ပြုပြင်ပေးရန်
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးတွင်းရေကြီးခြင်း၊ နွေတွင် ရေရှားပါးခြင်း များ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာ ရေး၊ ပညာရေး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ၊ ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာများတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ပိုများနိုင် ပြီး လျစ်လျူရှုမှုများ ပိုများနိုင်	ကျေးရွာလမ်းများပြုပြင်ခြင်း၊ ကလေးစာကျက်ပိုင်းများ ဖန်တီးခြင်း၊ ကလေးပျော်နေရာများဖန်တီးခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မြင်းကန်အုပ်စု၊ မြိုင်သာကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းမှာ ရွာနှင့် (၄) ဖာလုံ ကွာဝေးပါသည်။ ကျောင်းပိုင်းမှာ ကျယ်ဝန်း၍ အားကစားကွင်း ရှိပါသည်။ စာသင်ဆောင် (၂) ဆောင် ရှိသော်လည်း ကျောင်းသားဦးရေနှင့် လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျောင်းသူ/သား (၇၂) ဦးရှိပြီး ဆရာ/မ (၅) ဦး ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း သန့်ရှင်းမှု မရှိပါ။ ကျောင်းခန်းမှာ ဟောခန်းပုံစံ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ဖက်အတန်းမှ ဆေးညစ်လျှင် တစ်ဖက်အခန်းမှ စာသင်ကြား၍ မရပါ။ အိမ်သာမှာလည်း ဆရာ/မသုံးသော အိမ်သာ RC တစ်လုံးရှိပြီး ကျောင်းသား/သူများမှ ယခင်က အိမ်သာကို ကျား/မခွဲထားသော်လည်း ယခုအိမ်သာတစ်လုံး ပျက်သွားသဖြင့် ကျန်သော အိမ်သာ (၁) လုံးကိုသာ အားလုံးတက်ကြရပါသည်။ ကျောင်းသူ/သားများ တက်သော အိမ်သာမှာ ယာယီအိမ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ/မများမှာ သင်ကြားမှု ကောင်းပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ၄တန်းကို ကျောင်းသားအားလုံး A အဆင့်နှင့်သာ အောင်ကြပါသည်။

ကျောင်း၌ လိုအပ်သော အရာများမှာ အိမ်သာ၊ ခြံစည်းရိုး၊ ကျောင်းဆောင်၊ အခန်းကန်ရန်၊ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေနှင့် သစ်ပင်စိုက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကလေးများ၏ အဓိက လိုအပ်ချက်မှာ ပညာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးများသည်လည်း လူကြီးများနည်းတူ Radio နားထောင်ကြသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည်ဆိုလျှင် မိမိရရှိထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို အခြားသူများအား မျှဝေခြင်း၊ Radio မှ မိမိနားထောင်ထားသော ဗဟုသုတအတိုင်း အခြားသူများကို ကူညီနိုင်ပါသည်။ ကလေးများသည် ရပ်ရွာတွင် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်း၊ အမှိုက်ကောက်ခြင်းနှင့် သာရေး၊ နာရေးရှိလျှင် ပန်းငုခြင်း၊ ပန်းကန်ဆေးခြင်းစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင် ကြပါသည်။ ရပ်ရွာလူကြီးများမှ ဆုံးဖြတ်ချက် ချရာတွင် ကလေးများအား အသိပေးခြင်း မရှိပါ။ ထိုသို့ အသိပေးခြင်းမှာလဲ ကလေးများအား လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး ဟူသော အစွဲများ အထင်သေးခြင်းများ ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရာတွင် “ဥပမာ” သစ်ပင်များ ခုတ်လှဲခြင်း ပြုမည်ဆိုပါလျှင် သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းများ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကျိုးပေးပုံစံ

ရပ်ရွာ အခြေပြုကြိုတင် သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

မိမိတို့ ရပ်ရွာမှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တွေကို မေးမြန်းခဲ့ရာ ဘေးအန္တရာယ်တွေမှာ လေပြင်း တိုက်ခတ်ခြင်း၊ မိုးသည်းထန်စွာ သွင်းခြင်း၊ အပူချိန်များခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း စသည်တို့ ကြုံတွေ့ နိုင်သည်ဟု ဖြေပါသည်။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခဲ့မှုကို မှတ်တမ်း ပြုစုထားခြင်း မရှိပါ။ အရမ်းဆိုးရွားမှု မရှိခြင်းကြောင့် မှတ်သားထားခြင်း မရှိပါ။

ဘေးအန္တရာယ်က ဖြစ်ပွားမှု ပမာဏအပေါ် ထိခိုက်နိုင်ခြေများကို မေးမြန်းခဲ့ရာ အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်၊ ကလေးတွေ ကြုံတွေ့ ထိခိုက်ရပါတယ်။ မိမိရပ်ရွာထဲမှဆို မိုးလေဝသနှင့်

ဆိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေ ရှိပါတယ်။ စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်း၊ နည်းကိရိယာ မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုလာရင် ကြိုတင် သတိပေးခြင်းကို ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါတယ်။ ကျေးရွာထဲမှာ အန္တရာယ် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကြိုတင် သတိပေးခြင်း မရှိပါ။ ဆက်သွယ်နှင့် ပတ်သက်၍ လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။ အန္တရာယ် တစ်ခုခု ကျရောက်လာခြင်း၊ လူငယ်များ ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။ အန္တရာယ်တွေကို ကြိုတင် သတိပေးခြင်းကို အင်တာနက်၊ ဖုန်း၊ TV၊ ရေဒီယိုများ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိပါသည်။

အချို့ချို့သော ကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များ မရှိပါ။ သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင် သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာတွေမှာ မရှိပါ။ သဘာဝဘေး အရေးပေါ် အခြေအနေများကို တုန့်ပြန်ရန် အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိပါ။ ရှေးဦးပြုရေး လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြေခံ ပြုပြင်ရေး လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။ ကြိုတင် သတိပေးမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် စီစဉ် ခန့်ခွဲမှုတွေ မရှိ။ သရုပ်ပြ သတိပေးခြင်းလည်း မရှိပါ။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ပါတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ပျက်စီးစေတဲ့ အရာတွေက သဘာဝ အရင်းအမြစ်တွေကို ဘယ်လို ပျက်စီးစေတယ် သိရှိဖို့အတွက် လုပ်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း အနေနဲ့ သက်ရှိတွေကို ပျက်စီးစေတဲ့အရာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကျေးရွာမှာ တနိုင်တပိုင် စိုက်ပျိုးတာ ရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ရှေးဟောင်းသမိုင်း နေရာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဘာသာဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ထိခိုက်မှု မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်တဲ့အတွက် လိုက်နာပြီး ပြောင်းသွားတာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကြက်သွန်ရုံ၊ ချောင်း၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ အနေနဲ့ စားသောက်ဆိုင်ကတော့ မကောင်းတဲ့ အရာတွေ ရောက်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးစေတဲ့ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်တာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်တဲ့အခါ ရေကို အများကြီး လုပ်ဆောင်တဲ့အရာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဒီဇယ်ကို အများ လုပ်ဆောင်တဲ့ စက်ရုံတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

လူ့ပါတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း နည်းပျူဟာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် မြေဆီလွှာ ချက်တာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ အများပြည်သူတွေ လုပ်ဆောင်သည့် အရာတွေ ကောင်းမွန်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ မဖြူဖြူထွေးမှ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြန်လည် ပြောပြပါတယ်။ စားသောက်ဆိုင် အနေနဲ့ လယ်ယာတွေ ပျက်စီးတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မီ)	သတိပေးချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
သောက်ရေ ရှားပါးခြင်း	X X X	XX X	XX X	X	X	X X	X X	X X X	X X X	၂၁
အပူချိန်များ (နွားခွာနာ လျှာနာဖြစ်)	X X X	X X	X X X	-	-	X X X	X X X	X X	X	၁၇
မိုးခေါင်	X X X	X X	X X	-	-	X X	X X X	X X X	X X	၁၇
သစ်တော ပြန်းတီးခြင်း	X X X	X X X	X X X	-	-	X X X	X	X X	X X X	၁၈
စိုက်ပျိုးရေး ခက်ခဲခြင်း	X X X	X X X	X X X	-	-	X X X	X X X	X X	X X X	၂၀
မြေခတ်လွှာ ပျက်စီးခြင်း	X X X	X X	X X X	-	-	X X X	X X	X X X	X X	၁၈

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် အကြောင်းကို လုပ်ဆောင်သည့် စီမံကိန်းကတော့ BRACED မဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစီမံကိန်းသည် အမျိုးသမီး သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် OD Training စသည့် လုပ်ငန်းများကို အဓိက လုပ်ဆောင်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ မိမိကျေးရွာတွင် မည်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျနေတာ ဆွေးနွေးခြင်းအားဖြင့် မည်သည့် ပြဿနာများ ကြုံတွေ့နေရတာလဲဆိုတာ သိရှိပြီး မည်သည့် လုပ်ငန်းကို စတင်အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်ရမည်ကို သိရှိ လာနိုင်ပါတယ်။ ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့်ခွဲခြား ကျေးရွာတွင် မည်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များရှိလဲ? ဇယားထဲ ပါဝင်သည့် အချက်များကို ရှင်းပြတယ်။ (၁) အပူချိန် မြင့်မားခြင်း၊ အကြိမ်အရေအတွက်ကတော့ အများဆုံးဖြစ်ပြီး နွေရာသီတွင် ဖြစ်များပြီး အသင့်အတင့်ရှိပြီး၊ ကျရောက်သော အချိန်ကာလမှာ အများဆုံး သတိပေးချက် (မဖြစ်မီ) အပြင်ကု ထွက်လျှင် လက်ရှည်အကျိုးပေးတယ်။ ခေါင်းဆောင်းပြီးမှ အပြင်ကို သွားဆိုသည့်အတွက် အများဆုံး မဖြစ်မီ သတိပေးချက်ကတော့ ရွာသူ/ရွာသားများ အနေဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် လိုက်လုပ်သည့်အတွက် အများဆုံး သက်ရောက်မှုအားမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဖြစ်နေသည့်အတွက် အများဆုံးနှင့် သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာမှာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု နည်းခြင်းကြောင့် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း

မိုးခေါင်ခြင်း၊ အကြိမ်ရေတွက် အများဆုံး၊ ရာသီမှာ အသင့်အတင့် ကျရောက်သော အချိန်ကာလ အသင့်အတင့် သက်ရောက်မှုအား အများဆုံး သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာမှာ

မိုးခေါင်ခြင်းရောက် သီးနှံ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများခြင်းကြောင့် အများဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ သစ်တော ပြုန်းတီးမှု အကြိမ်အများဆုံး ရာသီ၊ အများဆုံး ကျရောက်သော အချိန်ကာလ အများဆုံး မဖြစ်မီ သတိပေးချက် အများဆုံးဖြစ်ပြီး သတိပေးချက်မှာ သစ်ပင်ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် အများဆုံး သက်ရောက်မှုအား တစ်ရွာလုံး ဖြစ်သည့်အတွက် အသင့်အတင့် သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာမှာ အများဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေး ရရှိမှု အကြိမ်အများဆုံး ရာသီ၊ ဝါခေါင်၊ တော်သီလင်း သီတင်းကျွတ် လများတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး သတိပေးချက် အများဆုံး သက်ရောက်မှုအား အသင့်အတင့် သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာ တောင်သူဦးကြီး တိရစ္ဆာန်များအတွက် အများဆုံးဖြစ်တယ်။ မြေဆီလွှာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု အကြိမ်ရေ အများဆုံး ရာသီ၊ အသင့်အတင့် ကျရောက်မှု အချိန်ကာလ အများဆုံး မဖြစ်မီ သတိပေးချက်ဖြစ်ပြီး သတိပေးချက် အသင့်အတင့် သက်ရောက်မှုအား အများဆုံး သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာ သီးနှံအထွက်နှုန်း နည်းခြင်း၊ သဘာဝ မြေဩဇာ ထည့်သွင်းမှု နည်းခြင်းကြောင့် အသင့်အတင့် ဖြစ်ပါတယ်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း
မိုးလေဝါသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင် မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဌာန)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဌာန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်း စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	မြိုင်သာကျေးရွာတွင် မိုးအများဆုံးရွာသော လနှင့် ရေအကြီးဆုံးကြီးသော လများမှာ ဝါခေါင်လနှင့်တော်သလင်းလ ဖြစ်သည်။	အလွန်ပူပြင်းပြီးခြောက်သွေ့လ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလမှာ မိုးသန်ထန်စွာ ရွာသည်။	မတ်၊ဇပြီ၊ မေ နေအရမ်းပူတယ် အရင်နှစ်ကထက် ဒီနှစ်က ပိုပြီး ပူပြင်းလာတယ်	ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း - လူတွေမှာ ရောဂါတွေ ပိုဖြစ်လာတယ် - တိရစ္ဆာန်တွေကော ရောဂါရပြီး သေကြေပျက်စီးလာတယ်	ကဆုန်လကွယ်၊ နယုန်လဆန်းရေ တက်မယ်၊ မိုးစရွာမယ်၊ ပုံမှန် ရွာသောလ နယုန်မှ တော်သလင်းလတွေမှာ မိုးရွာမယ်	ရေကိုချွေတာသုံးစွဲခြင်း -ယခုရှိသော ရေတွင်းများအား ပြန်လည်ပြုပြင်ပြီး မွန်းမံခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း -ကယ်ဆယ်ရေးဌာန၊ မီးသတ်၊ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် မွေးကုဦးစီး တို့နှင့် ချတ်ဆက်နိုင်ရန် ဌာနများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များအား ယူထားရန် -VDMC ကော်မတီများသတင်းပို့မိ ရရှိအောင် ပြုလုပ်ရန်	-အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကော်မတီ ဝင်များ -မီးသတ်ဌာန ကျန်းမာရေးဌာန တို့မှ ဆက်သွယ်ရန် လိပ်စာများ ယူရန် -ရေရှားမရှား ကြိုတင် စောင့်ကြည့်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မြင်းကန်အုပ်စု၊ မြိုင်သာကျေးရွာသည် မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအရ ၎င်းကျေးရွာသည် သမိုင်းအစဉ်အဆက်အရ မိုးခေါင်ခြင်းများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ပါသည်။ မကြာသေးခင်ကာလကပင် မိုးခေါင်ခြင်း၊အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများနှင့် ထပ်မံကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ညထိုသို့မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းတို့ကြောင့် နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များအနေဖြင့် ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း၊ကလေးများနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖျားနာမှုများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်ချက်အရ ကဆုန်လကွယ်၊နယုန်လဆန်းမှ တော်တလင်းလအထိ မိုးများပုံမှန် ရွာသွန်းလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် မိုးခေါင်သောလများတွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများကို ထပ်မံတူးဖော်ခြင်း၊ ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းများ၊ရေတွင်းများကို အမိုးမိုးခြင်း အကာတက်ခြင်းများကိုပြုလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ကြပြီး ထိုလုပ်ငန်းကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ အမျိုးသမီးကိုယ်တူ/ဝ အဖွဲ့များမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား

လုပ်ဆောင် ချက်	သောက်ရေ ကန်ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ခြင်း	အိမ်တွင်းလက်မှု လုပ်ငန်း	တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း	သဘာဝ မြေဩဇာ ဖြုလုပ်နည်း သင်တန်း	ရမှတ်
သောက်ရေကန် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း		သောက်ရေ ကန်ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	သောက်ရေ ကန် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	သောက်ရေ ကန် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	သောက်ရေ ကန် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	သောက်ရေ ကန် ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်း	၆
စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စိုက်ပျိုးရေး)			စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စိုက်ပျိုးရေး)	စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စိုက်ပျိုးရေး)	တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း	စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စိုက်ပျိုးရေး)	၃
သစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်း				သစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်း	တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း	သစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်း	၂
အိမ်တွင်းလက်မှု လုပ်ငန်း(အကျီ ထိုး၊ တံဘက်)					တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း	သဘာဝမြေဩဇာ လုပ်နည်းသင်တန်း	၀
တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း						တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း	၄
သဘာဝမြေဩဇာ ဖြုလုပ်နည်း သင်တန်း						တိမွေးကု	၁

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိုးခေါင်ခြင်းအတွက် အိမ်တွင်းလက်မှုပညာ လုပ်မယ်။ အပူချိန်များပြီး နွားများ ခွာနာလျှာနာ ဖြစ်တာကို ကာကွယ်ဆေး ထိုးမယ်။ သစ်တောပြုန်းတီးတာကို သစ်ပင်စိုက်မယ်၊ စိုက်ပျိုးရေး ရှားပါးတာကို ရေတွင်းတူးမယ်။ သောက်ရေရှားတာကို ရေကန် ပြန်လည် တူးဖော်မယ်ဟု ရွာသူ/သားများမှ ပြောခဲ့ပါသည်။

သောက်ရေကန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေတွင်းတာကို ဘယ်ဟာ ရွေးမလဲ မေးရာ သောက်ရေကန်ဟု ဖြေကြပါသည်။ သောက်ရေကိုနှင့် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းမှာ သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေကန်နှင့် အိမ်တွင်းလက်မှု လုပ်ငန်းမှာ သောက်ရေကန်၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် သောက်ရေကန် သောက်ရေကန်ကို ရွေးချယ် ခဲ့ကြသည်။

ရေတွင်းတူးခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို ရွေးချယ်ရာ ရေတွင်းတူးခြင်း၊ အိမ်တွင်းလက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် ရေတွင်းတူးခြင်းတွင် ရေတွင်းတူး၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် ရေတွင်းတူးခြင်းတွင် ကာကွယ်ဆေး၊ ဇီဝမြေဩဇာ လုပ်နည်း သင်တန်းနှင့် ရေတွင်းတူးခြင်းတွင် ရေတွင်းတူးခြင်း ရွေးချယ် ခဲ့သည်။

သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် အိမ်တွင်းလက်မှု လုပ်ငန်းတွင် သစ်ပင်စိုက်၊ ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းတွင် ကာကွယ်ဆေး၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ဇီဝမြေဩဇာ လုပ်ငန်း သင်တန်းတွင် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို ရွေးခဲ့သည်။

ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်းနှင့် အိမ်တွင် လက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း၊ ဇီဝမြေဩဇာလုပ်နည်း သင်တန်းနှင့် ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်းတွင် ဇီဝမြေဩဇာ စသည်တို့ကို ရွေးချယ် ခဲ့ကြပါသည်။

- လုပ်ငန်း ဦးစားပေးအဆင့်
- (၁) ရေကန် တူးဖော်ခြင်း
 - (၂) ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း
 - (၃) ရေတွင်းတူးခြင်း
 - (၄) သစ်ပင်စိုက်ခြင်း
 - (၅) ဇီဝမြေဩဇာ လုပ်နည်းသင်တန်း
 - (၆) အိမ်တွင်းလက်မှုလုပ်ငန်း စသည်တို့ကို ရွေးချယ် ခဲ့ပါသည်

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

စိုက်ပျိုးရေး ရှားပါးခြင်း ဘေးအန္တရာယ်ကို ရေတွင်းတူးမယ်၊ ရေချိုရအောင်၊ ရေပေါများလျှင် ဝင်ငွေ တိုးလာမယ်။ စမ်းတွေ စိုက်လို့ရတယ်။ စီးပွားရေး ရမှတ် (၁၀)၊ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးလာမယ်။ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ကောင်းလာမယ်။ စိမ်းစိုလာမယ်။ ပတ်ဝန်းကျင် (၈) မှတ် ပေးခဲ့တယ်။ လူမှုရေးတွင် ဆက်ဆံရေး ကောင်းလာ၊ အလှူအတန်းတွေ ပေါ်လာမယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ (၅) အိမ် (၁) တွင်း၊ (၁) တွင်း (၈)

သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ပြန်လည် ထူထောင်ရန် သစ်ပင်စိုက်မယ်၊ ဟောပြောပွဲ လုပ်မယ်၊ (၁) သိန်းကုန်မယ်၊ စီးပွားရေးမဖြစ်၊ စီးပွားရေးရမှတ် (၁၀) ပတ်ဝန်းကျင် အရိပ်ကောင်းလာ (၁၂) မှတ်၊ လူမှုရေး (၆) မှတ်၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ဆီး ဆုံးရှုံးမှုကို ကာကွယ်ရန် သွင်းအားစု အရင်းအနှီး လိုတယ်။ စီးပွားရေး သီးနှံအထွက်နှုန်းကောင်း၊ မိသားစု သာယာလာမယ်။ (၁၂) ပတ်ဝန်းကျင် စိုပြေ (၄)၊ လူမှုရေး (၂) မှတ် ပေးခဲ့။ မိုးခေါင်းခြင်းကို ကာကွယ်ရန်၊ သစ်ပင်စိုက်၊ စက်ချုပ်လက်မှုပညာ၊ စီးပွားရေး ပုံမှန် ဝင်ငွေ ရလာမယ်။ ရမှတ် (၁၀)၊ ပတ်ဝန်းကျင် ရာသီအလိုက် သီးနှံတွေစိုက်၊ လူမှုရေး အလှူအတန်းတွေ ပေးလာနိုင်တယ်။ ရမှတ် (၄) မှတ် ပေးခဲ့ကြပါတယ်။

၆. ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအတွင်းလမ်းနှင့် ရွာတောင်ဘက် (ရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ခြင်း)	တစ်ရွာလုံးအတွက်	မြေဖို့၊ AAM နှင့် ချိတ်ဆက်မယ်၊ ကျောက်ဝယ်မယ်	ရွာ၏တောင်ဘက်နှင့် ရွာအတွင်း	ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများ	ငြိန်ဆိုင်ရာ၊ BRACED ဝန်ထမ်းများ	မရှိပါ	၂၀၁၆၊ ဒီဇင်ဘာလ	
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့် သွင်းအားများထောက်ပံ့ခြင်း	ရွာသူ၊ ရွာသားများ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးပြုလုပ်မည်	ထန်းတောရွာစာသင်ကျောင်း	ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများအားလုံး	ငြိန်ဆိုင်ရာ၊ BRACED ဝန်ထမ်းများ	မရှိပါ	၂၀၁၆၊ ဇူလိုင်	
နှစ်စဉ် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း	တစ်ရွာလုံး	သစ်တောနှင့် ချိတ်ဆက်	မိမိခြံစည်းရိုး၊ တောထဲ	ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများအားလုံး	ငြိန်ဆိုင်ရာ၊ BRACED ဝန်ထမ်းများ	မရှိပါ	၂၀၁၆၊ ဇူလိုင်	
အပူလွန်ကဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်	တစ်ရွာလုံး	အမျိုးသမီး၊ သားများအား ၂ ရက်သင်တန်းပေးမည်။	ထန်းတောရွာစာသင်ကျောင်း	ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများအားလုံး	ငြိန်ဆိုင်ရာ၊ BRACED ဝန်ထမ်းများ	မရှိပါ	၂၀၁၆၊ ဇူလိုင်	

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
တတ်ရန် အသိပညာပေးခြင်း		ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး ၊ လူဦးရေ ၇၀ နှင့် တခြားမှ ၂၀						
မွေးမြူရေးနှင့် ပါတ်သတ်သော အသိပညာပေးခြင်း	တစ်ရွာလုံး	၃ ရက်ကြာမည်၊ တိမွေးကုမုဝန်ထမ်းများ၊ fellow တွေနဲ့ချိတ်ဆက်	ထန်းတောရွာစာသင်ကျောင်း (သို့) ရေဝေ	ကျေးရွာသူ၊ သားအားလုံး	ဌာနဆိုင်ရာ၊ BRACED ဝန်ထမ်းများ	မရှိပါ	၂၀၁၇၊ ၃ လပိုင်း	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပထမဦးစွာ မဖြူထွေးမှ ဇယား၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြောပါတယ်။ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုမှာ သော်ကရေကန် ထူးခြင်း လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဦးတည်မှုမှာ ရပ်ရွာလူထုအတွက် တည်နေရာမှာ ရွာဒ အရှေ့ဘက်၊ ကန်ဘောင်မြင့်မယ် သံဇကာခတ်မယ်၊ ရေမြောင်းဖောက်ခြင်းတွေ လုပ်ရမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ငွေကြေး အနေဖြင့် (၃) သိန်းကိုးသောင်းလို့ ပြောပါတယ်။ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်များမှာ ၆လပိုင်းတွင် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေတွင်းတူးခြင်းမှာ လူတွေ/တောင်သူတွေအတွက်လို့ ပြောပါတယ်။ လယ်ယာမြေ နည်းစပ်များများတွင် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ (၅) ဦးတစ်တွင်း တူးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ လယ်ယာမြေ နည်းစပ်ရာများတွင် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ (၄၈) သိန်း ကုန်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ပဋိပက္ခတွေ့ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အချိန်အားဖြင့် ၂၀၁၇ ၂လပိုင်းတွင် လုပ်ဆောင်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးမယ် တိရစ္ဆာန်များအတွက် အိမ်မှာပဲ လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ တိမွေးကု ဆရာတွေ ခေါ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကော်မတီ အဖွဲ့က ဦးဆောင်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ငွေကြေး အနေဖြင့် ၁၀၀၀၀၀ ရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အချိန်အားဖြင့် ၂၀၁၆ ၇လပိုင်းမှာ လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ သစ်ပင်စိုက်မယ်။ လူတွေ တိရစ္ဆာန်တွေအတွက် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျေးရွာအတွင်း စာသင်ကျောင်း ဘုရားတွေမှာ စိုက်ပျိုးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ သစ်တောမှာ ချိတ်ဆက်ပြီး လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကော်မတီ၊ ရွာလူထုမှ ဆောင်ရွက်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ အချိန်အားဖြင့် ၂၀၁၆ ၇လပိုင်း လုပ်မယ်လို့ ဇီဝမြေပါတယ်။ (၃) ရက် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ AAM နှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ (၃) သိန်းလောက် ဖြစ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ အချိန်အားဖြင့် ၂၀၁၆ ၇လပိုင်းတွင် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အိမ်တွင်း လက်မှုပညာ အမျိုးသမီးများအတွက် (၂) ရက် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျေးရွာ ကော်မတီနှင့် လူငယ်တွေ လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ (၃) သိန်းလောက် ကုန်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ၂၀၁၇ (၂) လပိုင်းတွင် လုပ်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ မဖြူထွေးမှ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြန်လည် ပြောပြပါတယ်

၇။ နိဂုံးချုပ်

မြိုင်သာကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစာရင်း

ကော်မတီစာရင်းများ

ဦးကျော်လွင် - ဥက္ကဋ္ဌ

ဦးသာအောင် - ကော်မတီ

ဦးကျော်ဆန်း- အဖွဲ့ဝင်

ဦးခိုင်မင်း - အဖွဲ့ဝင်

ဦးထွန်းထွန်းဦး - အဖွဲ့ဝင်

ဦးမြင့်သိန်း - အဖွဲ့ဝင်

ဦးဌေး - အဖွဲ့ဝင်

တာဝန်ဝတ္တရားများ

ဥက္ကဋ္ဌ - ကျေးရွာပြဿနာများဖြေရှင်းပေးခြင်း၊ဖွံ့ဖြိုးရေးပိုင်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ကော်မတီ - ဥက္ကဋ္ဌအားလိုက်ကူညီပေးခြင်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးသာရေးနာရေးများတွင် လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။

အဖွဲ့ဝင် - ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

၀၉ ၇၇၂၃၆၈၇၁၅ မအေးအေးလှိုင်(ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်) အပြောင်းအလဲရှိနိုင်သည်။

မြို့ဝန်

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ဝန်ထမ်း

ဒေသအစိုးရဌာနအမည် မိတ္ထီလာ
တည်နေရာ မြိုင်သာကျေးရွာ
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

အမှု ချိန်များ၊ မိုး၊ ခေါင်း၊ ရေရွာခြင်း

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည်
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအစီအစဉ်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☒ မိုးရေချိန် <p>မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် တစ်ခွက်ပိုသုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဝေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ</p> <p>အားနည်းချက်များ</p> <p>အကြံပြုချက်များ</p>	
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား <p>• လူကြီး ၊ အသက်ကြီးသူ</p>	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>တစ်ခွက်အပိုသုံးပါ။</p> <p>• ဆယ်အိမ်စောင့်</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ _____</p> <p>၁ _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>ရှိ ☒ မရှိ ☐</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖွဲ့စည်းမှုကို တပ်ထားပါသလား။</p> <p>ရှိ ☒ မရှိ ☐</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း <u>အဆင်မပြေ</u></p>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြန့်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ စေ့ဆော်ပေးသောပါ

အရေးကြီးဆုံး သံစဉ်၊ ဝေဖန်

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ ပစ္စည်းများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးခိုချောင်းသုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့ဝတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုယိုက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်မြေမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုဖြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ _____

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။ _____

မည်ကဲ့သို့ မကြာခဏဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။ _____

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။ _____

သုံးသပ်ချက်များ ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ _____

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

မြိုင်သာ

ပုံစံ ၁၅၈ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေအထောက်အကူပြုရန်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

- ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။
- အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
- အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊
- အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
- ပုံရိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။
- ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
- ပုံရိုးသူ (က-၊ မ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)
- ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
- မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	မြိုင်သာကျေးရွာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြစ်ခဲများ	မရှိ	မရှိ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေခဲတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရဲသူသန်တွေကို အနောက်အယုက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် ဝိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။		✓
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက် ယူမှု (သို့) ဌာနတွင်းသုံးများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခ ဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ မြေစမ်းရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

- ၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက် သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
- ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွား သည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ် ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။